

Beretning for Danmarks Naturfredningsforening Hillerød 2024

Så er der igen gået et år, og vi har som lokalafdeling haft mange opgaver, men også mange gode lokale oplevelser i forbindelse med vores arbejde.

Presset på vores natur og vandmiljø er på ingen måde blevet mindre. Vores fjorde har gispet efter vejret og nærmest været forsidestof hver dag.

Lokalt har vi været optaget af de store mængder vand, som der bruges i industrien, og den massive byudvikling, der finder sted i Hillerød.

Treparten har ligeledes været forsidestof og er bestemt en aftale, der sætter en ny retning; men for mange har den skuffet store forventninger om en aftale, der kunne sætte klimamål og medføre gennemgribende omlægninger af landbruget. Vi må erkende, at løsningerne langt fra er i mål, og der venter en stor opgave med at implementere aftalens delmål også for vores kommune.

Vi har som i de forgangne år kommenteret på lokalplaner og indsendt hørings svar, hvor vi især sætter fokus på grønne løsninger i anlæg, på trafik og støj og ikke mindst en klimaklog og bæredygtig tilgang til de forskellige lokalplaner og projekter.

Vi har især fokus på lokalplaner, som omhandler miljøfarlige stoffer og deponi af jord. En lokalplan for J. Jensen, hvor der skal behandles byggeaffald og jord til genbrug, vil i lighed med en tidligere lokalplanansøgning være en af de lokalplaner, vi vil være meget kritiske over for. Virksomheden er placeret i et område, der er en del af et indvindingsområde for vand; ja tak til genbrug med den rette placering. Vi glemmer heller ikke NORDIC WASTE.

Vi har udarbejdet et omfattende hørings svar til planerne for det nye store stadionkvarter, hvor vi har bemærkninger til udformning, trafik, natur, landskab, regnvand og byggeriets indflydelse på omgivelserne. Vi kommer til at følge udbygningen af stadionkvarteret nøje fremover.

Vi har presset på for at få kommunen til at afsætte de fornødne midler, der gør det muligt at realisere en biodiversitetsplan, som kan sikre de sjældne arter og dermed biodiversiteten også uden for de store statsejede områder. Vi så gerne, at kommunen fik en egentlig træpolitik, og at man i lokalplaner får indskrevet en begrønnings-procent, der kunne være en del af

løsningen på det meget overfladevand og samtidig være en klimaløsning, hvor planter og træer danner rammen og giver mulighed for lokal natur.

Vedvarende Energi og i første omgang kommunens plan for solceller har ligeledes været i centrum, og en længere borgerproces fører nu til en egentlig kommunal politik på området. Vi følger tæt den kommende udvikling i forhold til placeringer og omfang.

Vi oplever stor opmærksomhed fra borgere, når det drejer sig om forhold, hvor man finder, at naturen udsættes for overgreb, og dette medfører ofte, at vi får stoppet forhold, der kan være til skade for beskyttet natur og ikke mindst beskyttede dyrearter.

Byens voldsomme vækst sammenholdt med store arbejdspladser har nærmest lammet byens trafik. Både støj og partikelforurening truer vores livskvalitet, og vi ser gerne radikale løsninger, der nedbringer trængslen og ikke mindst den øgede mængde af biler, der følger i fodsporet på de mange boligprojekter, kommunen åbner op for.

Velkommen til VILD – den nye børneklub

Vi har været så heldige, at der i Nordsjælland er etableret en børneklub VILD under DN. Klubben har allerede gennemført nogle børne- og familievenlige aktiviteter, og en ambassadør for klubben deltager i vores ture- og arrangementsgruppe. Vi glæder os til et samarbejde med fokus på børn og deres familier. Velkommen til VILD.

Fredningen af Strø Bjerge, mere aktuel end nogensinde

Vores forslag om at frede Strø Bjerge blev endeligt tiltrådt af hovedbestyrelsen i slutningen af 2023, og vi er nu så langt i processen, at Fredningsforslaget om få uger kan indsendes til Fredningsnævnet. Vi er blevet bekendt med, at en lodsejer i området har lagt billet ind på at kunne åbne en grusgrav, så en fredning af området vil kunne hindre, at Åsen og landskabet bliver forvandlet til et åbent sår.

Desværre var der ikke et flertal i byrådet for, at kommunen kunne være medrejsere af forslaget. Fredningsforslaget fremsendes derfor alene af DN.

Der blev i februar afholdt et lodsejermøde i Skævinge, hvor stort set alle lodsejere fra området deltog, og der har efterfølgende været en kort høringsproces.

Vi har foreslået en trampesti på Åsen i forlængelse af Halsninoen.

Strø Bjerge

Klagenævnets afgørelse vedr. Favrhøj lokalplan

I september måned fik vi klagenævnets afgørelse på vores klage over lokalplan for Favrhøj projektet. Nævnet hælder lokalplanen ned af brættet, og det er med henvisning til den merudledning, der sker i forbindelse med byggeriet, og afledning af overfladevand til vandmiljøet. Kommunen er forpligtet til at forholde sig til de indsatsplaner, der på sigt skal forbedre vandet i Arresø, Roskilde Fjord og de åer, der løber hertil.

Afgørelsen er ret principiell, og vi vil med afgørelsen i hånden påpege kommunens pligt til at behandle udledninger med respekt for vores vandmiljø.

Allerede nu har vi måtte påklage forhold, der kan være med til at merforurene de omtalte vandmiljøer. Overfladevand fra de mange anlægsarbejder og de mange nye vandbassiner, der etableres, giver store udfordringer for kommunen.

Skal et dige nødvendigvis vige

Med udsigten til at et gammelt stendige skulle miste 25 meter af sin længde, blev der hurtigt reageret på en dispensation, der ville bevirke, at diget, der fører frem til Rokkestenen, ville blive de 25 meter kortere. Der skulle anlægges en cykelsti på strækningen langs Peder Oxes Alle. Kommunen reagerede straks på vores klage, og vi blev enige om at mødes under åben himmel, og på mindre end en time blev de 25 meter til 5 meter, cykelstien bevaret og de overskydende sten blev brugt til at lappe et hul i diget, så det kommer til at fremstå helt.

Naturnationalpark Gribskov, nu bliver det virkelighed

Naturnationalpark Gribskov er nu ved at blive etableret som den første af de i alt 15 danske naturnationalparker. Vi kan forvente, at parken åbner næste år. I parkens nye bestyrelse er vi repræsenteret ved Søren Mark Jensen. Parkens bestyrelse har for nylig besluttet, at der (udover kronhjorte og stude) skal udsættes elge i parken. Området er udlagt som urørt skov, og der kommer fremover mange flere søer og moser som konsekvens af, at dræn lukkes til.

Disse skove risikerer dog at vokse til med buske og træer. De store græssere, og ikke mindst elgene, vil kunne hjælpe med at holde de mange nye vådområder fri for denne opvækst, hvilket vil gavne mange arter af vandplanter, fisk, padder, insekter og fugle. I bestyrelsen arbejder DN generelt for, at naturen gives førsteprioritet. Én af opgaverne bliver at sikre nudging og regulering af færdslen af turister og friluftsudøvere (ryttere, orienteringsløbere, Mountainbikere mv), så stille skovgæster, og ikke mindst de store græssere, kan få ro. Den 5. oktober havde vi et velbesøgt arrangement hvor vi sammen med Naturstyrelsen havde inviteret til skovvandring og fortælling om Naturnationalparken med Søren M. Jensen (DN) og Anna Thormann (NST) Vi sluttede turen med pølser og majs over bål.

Søren Mark Jensen sidder ligeledes i fondsbestyrelsen for Nationalparken Kongernes Nordsjælland.

Hillerød Klimaråd og Grønt Råd

Vi sidder med i Hillerød Kommunes Klimaråd, hvor Søren Mark Jensen fra vores bestyrelse er udnævnt som rådets formand. Rådets opgave er både at holde øje med og bidrage til opnåelse af kommunens ambition om at mindske sit CO2-aftryk med over 70 % inden 2030. Rådet har fokus på bæredygtige og klimakloge energiløsninger, og rådet har udarbejdet en mobilitetsplan med forslag om kollektive løsninger, flere cykelstier og samkørsel.

I byens Grønne Råd er vi repræsenteret ved vores bestyrelsesmedlem Jørgen Nielsen. DN Hillerød var ligeledes med, da der blev afholdt et lokalt arrangement på Klimahandledagen.

Affaldsindsamling

Vi har nu i to år haft regelmæssige indsamlinger, hvor en gruppe på 10 til 20 frivillige har indsamlet langt over 2,5 ton. Gruppen har i den grad gjort DN Hillerød synlig, og vi møder stor sympati. Gruppen har udviklet sig til stærkt fællesskab, og vi har plads til hygge, nytårskur og hyggelige sommerafslutninger.

Vi har løbende kontakt til Hillerød Kommune, og vi har haft events med blandt andet et uddannelsessted, vi indgår i den landsdækkende EN FRA HOLDET, og vi arbejder løbende med at sætte fokus på affaldsproblematikken. Vi har modtaget 15.000 kr. fra Kommunens forskønnelsespulje; for dem har vi blandt andet købt en "skod-støvsuger", og den er der hårdt brug for.

Den årlige landsindsamling af affald blev en kæmpe succes. Sammen med Naturfamilier (nu VILD) mødte over 60, store som små op til en enkelt indsamling, som blev højtideligt åbnet af direktøren for DN. Vi fik over flere dage fin omtale i avisen.

Holmene, lossepladsen bløder PFAS

Regionen udgav sidste år en rapport på baggrund af målinger på PFAS- forurenede områder. Det viste sig, at lossepladsen i Holmene udviste målinger, der langt overskred grænseværdierne. I området er der netop blevet anlagt en cykelsti, og på den baggrund skrev vi et bekymringsbrev til kommunen. Der fulgt herefter en længere avisdebat, hvor blandt andet en bekymring for, om de får, der i naturpleje afgræsser området, kunne være forurenede med PFAS. Det blev undersøgt, og dyrene var ikke påvirket.

Vi har foreslået, at offentligheden blev bekendt med forureningen i form af skilte i lighed med vores forslag for Collstropgrunden. Der i dag opsat hegn langs cykelstien, og der er ikke iværksat afværgeforanstaltninger; det finder vi dybt kritisabelt.

Vores drikkevand er truet

Ikke alene har vi store udfordringer med forbruget af vores drikkevand, men pesticider truer også vores grundvand. Vi har brug for langtidsløsninger, hvor skovrejsning og grundvandsparker skal sikre vores drikkevand for fremtiden. Vi skal have et totalt forbud mod brug af pesticider og en generel omlægning af vores landbrug, ikke alene inden for BNBO-områderne.

PFAS-stoffer i vores grundvand er en trussel, som på mange måder kræver en aktiv indsats også fra kommunerne. Disse opgaver er forbundet med forholdsvis store udgifter, og mange kommuner undlader eller skubber problemet foran sig. Det er en uholdbar situation.

Slut med mikroplast på Torvet, men ikke på vores stadion

Efter 3 år og vores konstante påpegninger af manglende rengøring, valgte byrådet ikke at forlænge tilladelsen til skøjtebanen på Torvet.

Nærmest samtidig tikkede der en mail ind, hvor en borger med billeder dokumenterede et forfærdeligt svineri med infill gummi på Hillerød Stadion.

Vi henvendte os straks til Hillerød Kommune og Stadion, som har ansvaret for banerne. Billederne viser, hvordan gummigranulat bliver fejlet ud til "den frie natur". Med tiden forvandles granulatet til mikroplast, der ikke alene tilgår naturen, men også finder vej til vores

vandmiljø og med tøjet spredes til ens hjem. Undskyldningerne for ikke at gribe effektivt ind er mange, og ingen politikere har løftet opgaven med at bringe forholdet under kontrol.

Det sorte er gummigranulat.

Ture og arrangementer

Igen i år har vi haft et væld af ture og arrangementer.

Vi har i år været så heldige, at VILD, tidligere Naturfamilier, er blevet en del af vores gruppe.

Vi har gennemført over 15 ture og arrangementer.

Blandt arrangementerne og Events kan nævnes:

- Nejede Vesterskov, Lille Lyngby Mose, Naturnationalparken, 2 bæverture, aftentur til flagermushotel i Gribskov, Skumfiduser over bål, aftentur for familier ved Gribsø.
- Naturens uge, arr. på Esum Kloster sammen med DN Gribskov, Nationalpark Kongernes Nordsjælland og naturstyrelsen.
- Sankearrangement med Haveselskabet og Hillerød Kommune.
- Vandets dag sammen med Hillerød Forsyning.
- Grøn mad sammen med Naturfamilier.
- Foredrag med Kjeld Hansen
- Fuglekasser i efterårsferien, sammen med VILD.
- Plantedag i Kulturhaven, Kulturhatten flagermus, Insekthoteller på Klimahandledagen, vi deltager i bioblitz for skolerne i Hillerød, som Nationalparken organiserer.

Derudover har Thomas Beck fra vores bestyrelse samlet 20 ildsjæle til en fantastisk dejlig dag med naturpleje i Lille Lyngby Mose med et genbesøg, hvor vi tydeligt kunne se resultatet af indsatsen og mange af de sjældne arter, der nu havde fået plads.

Derudover har vi haft andre jern i ilden .....

Vi har opsat fuglekasser i Kulturhaven og Thomas Beck fra bestyrelsen har i samarbejde med kommunen og naturstyrelsen opsat forskellige redekasser i byen i og i Gribskov.

Vi deltager i forskellige sammenhænge, hvor natur, miljø og trafik bliver debatteret. Vi er med, når Sammen om Verdensmålene mødes, og vi har arrangeret forskellige offentlige møder sammen.

Vi afholder vores bestyrelsesmøder i Frivilligcenteret, og her er vi sammen med biblioteket og Haveselskabet i gang med at gennemføre et større projekt, dels med at etablere et nyt anlæg, men også at anlægge en Vild Have, som sammen med biblioteket skal fungere som en inspirations- og videnshave for praktisk biodiversitet.

Vi arbejder for, at der kommer en sti, der forbinder Ny Hammersholt med Favrholt Station over Golfbanen.

I samarbejde med kommunen deltager vi i udpegning af flere muligheder for at omlægge rabatter til faunastriber og grønne arealer til vild med vilje.

Vores lokalafdeling

Vi har en bestyrelse på 12 medlemmer samt 2 suppleanter. Vi mødes en gang om måneden og holder sommerferie i juli måned.

Vi har over 1500 medlemmer i Hillerød Kommune.

Vi har forskellige grupper, som arbejder med alt fra at organisere ture og arrangementer til at følge med i og kommentere kommunens planer og beskæftige sig med natur og miljø, Vedvarende Energi, vandmiljø og affald.

Der skal her lyde en stor tak til bestyrelsen, til de mange aktive, til de ildsjæle, der måned efter måned deltager i affaldsindsamlingen, og til jer der var med til naturpleje i Lille Lyngby Mose.

Hvis du har lyst til at være med, så er du meget velkommen i vores forskellige grupper og aktiviteter. Skriv til Michael Liesk mfh.liesk@gmail.com

Vi har udgivet lokale fredningsfoldere for Lille Lyngby Mose, Nejede Vesterskov, Gadevang Mose og de bynære fredninger; disse kan du få ved at skrive til hillerod@dn.dk eller på mobil. 28 89 59 23

Vi udgiver et Nyhedsbrev og har både en hjemmeside, en Facebook- og Instagramside.

<https://www.facebook.com/dnhillerod/followers>

https://www.instagram.com/danmarksnatur_hillerod/

<https://hillerod.dn.dk>

VILD er Danmarks Naturfrednings børneklub.

I Nordsjælland kan du møde de VILDE på ...

<https://www.facebook.com/groups/vildnordsjaelland/posts/>

BLIV MEDLEM

<https://www.dn.dk>

